

Večernik

Leto III. (X.), šte. 213

Maribor, četrtek 19. septembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Veliki mednarodni šahovski turnir v Rogaški Slatini

VSEH 16 TEKMOVALCEV NAVZOČIH. — BANKET NA ČAST GOSTOM.

ROG. SLATINA, 19. septembra. Danes se prične tu veliki mednarodni šahovski turnir, ki se ga udeležuje 16 mojstrov, 5 Jugoslovanov in 11 tujih državljanov in sicer: Brinckmann in Sämisch za Nemčijo, Canall za Peru, Florza CSR, dr. Geiger, Grünfeld in Hörlinger za Avstrijo, Marocz in Takacs za Madžarsko, Vasja Pirc, Jovanović, König, Rožič in dr. Singer za Jugoslavijo, Przioporka in Rubinstein za Poljsko. Vodstvo turnirja je v rokah g. sodnika Kramerja iz Maribora. Turnir traja do 6. oktobra. Igralo se bo dnevno od 9. do 13. ter od

15. do 19. ure. Nagrade so: 6000, 5000, 4000, 3000, 2500, 2000, 1500 in 1000 Din.

Turnir je priredil s pomočjo ostalih domačih klubov mariborski šahovski klub, Mariborska oblastna samouprava je vložila 30.000 Din.

Večna udeležencev je prispela že včeraj. Sinoči se je vršil na čast udeležencev v zdraviliški restavraciji banket, na katerem je pozdravil goste kot domačin ravatelj zdravilišča g. dr. Šter.

Ker sta dva udeležena radi zamud vlakov prispela še le danes, se prične turnir danes šele popoldne.

Novo senzacije v bombni aferi v Nemčiji

V afero upleteni visoki častniki in uradniki.

BERLIN, 19. septembra. Komunistični in socialdemokratski tisk ostro napada vlado radi njenega milega postopanja proti nacionalističnim organizacijam, ki so izvršile znane bombne atentate na državna poslopja. Listi objavljajo korespondenco zaprtih napadalcev, iz katere izhaja, da so v afero vpleteni visoki častniki nemške državne brambe in uradniki državnih zavodov. Razkritja so zbudila v javnosti in med prebivalstvom veliko pozornost.

Poldrugo leto car pod zemljo

Romantična pustolovščina v Ukrajini.

KOVNO, 19. sept. »Pravda« poroča o dogodku iz Ukrajine, ki se čita kakor pravljica. V vasi Mankova se je spomladi l. 1928 nenadoma pojavil mož, ki je proglasil, da je car Mihael in da je nezakonški sin umorjenega carja Nikolaja II. Zbral si je tudi svoj dvor, ki mu je bil skrajno udan. Da bi ga obvarovali pred sovjetskimi oblastmi, so njegovi podaniki izkopali pod nekim studencem veliko votlino, kjer so v sredino postavili carski prestol. V tej podzemski prestolnici dvorani so se njegovi zvesti podaniki večkrat na teden zbrali, in car jim je obljubljal zlate gore. Napovedoval je tudi skorajšnji konec sovjetskega režima. Na stenu so visele slike carja Nikolaja in angleškega kralja. Da bi ne bil sam, si je dal car polskati tudi carico. Našli so mu jo v lepem vaškem dekletu Olgi, ki je ponosno sedela na prestolu ob njegovi strani.

Carska slava je trajala poldrugo leto. Našel se je nedavno »izdajalec«, ki je oblasti obvestil o tajinstvenem novem ruskem carju. Oblasti so vdrle v podzemsko dvorano in carja Mihaela kratkotalo ustrelile.

V nedeljo 15. tm. se je v Zagrebu izvršila ustanovitev nove državne centrale za mlekarstvo in njega povzdigo. Mlekarstva društva za Jugoslavijo, ki si je stavilo nalogo, da z vsemi mogočimi sredstvi deluje na vzpostavitvi našega mle-

IZPRAZNITEV DRUGE CONE V PORENJU.

KOBLENZ, 19. septembra. Nemške oblasti v zasedenem Porenju so dobile od francoskega poveljnika v Mainz obvestilo, da se je pričelo izpraznenje druge cone dne 16. t. m. in bo trajalo do 30. novembra. Izvedeno bo v dveh etapah. Do srede oktobra bodo odvozili vojaški material, nato se bodo umaknile čete. Izpraznitev tretje cone se bo izvršila šele po ratifikaciji Youngovega načrta.

ORGANIZACIJA REPARACIJSKE BANKE.

PARIZ, 19. sept. Odbor za organizacijo reparacijske banke se sestane šele 7. okt. Med vodji posameznih emisijskih bank se menjavajo mnenja o kraju, kjer se naj odbor sestane.

BRIAND NA ODDIHU.

PARIZ, 19. sept. Min. pred. Briand je prispel s svojim kabinetnim šefom na otok Millano v svrhu kratkega oddiha.

ŠPANIJA PRISTOPI K MEDNARODNEMU RAZSODIŠČU.

MADRID, 19. sept. Vlada je sklenila, da pristopi Španija k mednarodnemu razsodišču.

Dvokolo padlo z avtobusa.

Včeraj popoldne je padlo z avtobusa, ki obavlja promet med Gornjo Radgono in Mariborom, dvokolo nekega potnika in se dobesedno razbilo. Te vesti ne bi objavljali, a ker je v interesu lastnikov dvokoles in tudi potnikov, ki spravljajo na strehe avtobusov svoje blago, bodi pripomnjeno, da se mora prevozna prtljaga primerno privezati oz. tako zavarovati, da se taki slučaj, ki so naravno v škodo avtobusnega podjetja in tudi lastnikov prtljage, ne bodo več dogajali.

karstva potom organizacije, pouka, praktičnih tečajev, ojačanja mlekarstva za družništva itd. Upamo, da imajo vodstvo organizacije v rokah resni in vztrajni gospodarski delavci, ki bodo imeli pred očmi interese vseh pokrajin naše države.

Kolonija brezstanovanjcev pod mostom se množi.

Pod mostom si je poiskala strehe Ulbi Marija s svojim sinom. Stanovala je v hiši Pavla Herička v Židovski ul. št. 12. Dan pred prisilno deložacijo je sama izpraznila svoje stanovanje, ker se je zbal stroškov, ki so v zvezi z deložacijo. Hišni gospodar je namreč vložil predlog za izvršbo na prisilno izpraznitev stanovanja, rubež, shrambo in prodajo premičnin. Da bi ne prišla še ob svojo sobno opravilo, je šla pod državni most, ker drugje nikjer ni mogla dobiti stanovanja. Sedaj sta pod mostom dve siranki.

Na mestnem fizikatu

se v soboto, dne 21. t. m. ne bodo sprejemale stranke radi snajenja uradnih prostorov.

Pevski zbor Glasbene Matice

prične jutri v petek zopet z rednimi pevskimi vajami. Novi člani prisrčno dobrodošli.

»Misli sva, da je veselica«.

Kakor je orožništvo ugotovilo, se je dogodek, o katerem smo pod gornjim naslovom poročali v št. 210 od 16. tm., odigral povsem drugače: Tam navedeni Miha Zunko je šel v spremstvu Martina Novaka, Stefana Gregorinčiča in Stefana Husjana po Tržaški cesti na Tezno. V bližini gramozne jame so zagledali ob cesti ležati navidezno pijanega človeka. Da ga ne bi kdo povozil, so ga vzdignili in hotel odnesti s ceste. Možakar pa je začel robantiti in preklinjati. V tem sta priskočila dva neznanca in eden od njih je zavilhtel nož ter zabodel v hrbet Zunka in Gregorinčiča. Husjan je stekel na orožniško postajo, ostala dva pa sta držala enega izmed napadalcev, dokler niso prišli orožniki, ki so ga aretirali in odpeljali na sodišče. Izjavil je, da je France Erkl, da pa z nožem ni zbadal on, temveč njegov svak Stefan Černe iz Razvanja. Tu di tega so izsledili. Pri zaslišanju je priznal dejanje, vendar se zagovarja, češ da je mislil, da hočejo napasti njegovega svaka Erkla, ki je ležal na cesti. Sodišče bo afero do konca razčistilo.

Iz krčevinskega kota

smo prešli: Ko ste se že v Mariboru lotili tako dosledno čiščenja jezikovnih cvetk, vam prispevamo tudi nekoliko predmetnih. Nedavno se je zglasil pri vinogradniških posestnikih v Krčevini poljski čuvaj, kateremu je služil za legitimacijo pripet znak z napisom: Polsky Čuvaj! — Malo neprijetno spričevalo za občino, pri kateri tajnikuje bivši državni uradnik. Kasneje zopet se je zglasila pri hišnih posestnikih »komisija«, ki je pregledovala dimnike. Mariborski dimnikar in domači občinski odbornik sta uradovale seve v nemščini. — Trgovec Ivan Andražič, doma iz ptujske okolice, izdaja še danes blagajniška potrdila: Hans Andraschitz, Eisenhandlung, Marburg. Takoj ob prevratu je še imel nekaj časa nad trgovino napis I. Andražič, a ga je kasneje odstranil. Bržčas se sramuje slovenskega imena in je sedaj trgovina brez napisne deske. — Obrtni oblasti bi priporočali, da se pobriga tudi za Krčevino.

Mariborske Glasbene Matice redni občni zbor

bo v petek, dne 27. t. m., ob polosmi uri zvečer v društvenih prostorih. Na dnevnem redu so poročila društvenih funkcionarjev in volitve novega odbora. O tem se članstvo obvešča v smislu čl. 7. društvenih pravil.

V Rogaški Slatini

je bilo v času od 25. avg. do 6. sept. še nadaljnih 550 gostov. Cela letošnja sezona do tega dne izkazuje 6550 gostov.

Ogromno bogastvo

pomeni za vsak narod racionalno mlekarstvo. Tembólj za našo državo — in tudi za nas Slovence, ki imamo živinorejo že na precej visoki stopnji, vendar pa še daleč ne tako razvito, kakor bi bilo v danih prilikah mogoče, da bi nam donosalo primerne dobičke za naše narodno gospodarstvo.

Glasom zadnjih statističnih podatkov ministrstva za kmetijstvo imamo v celi državi okrog 1.200.000 krav, katero število bi se dalo brez težav razmeroma zelo hitro in zelo močno povečati. Današnje število krav v državi zadošča potrebam domačega prebivalstva. Z izboljšanjem živinoreje tako potom prehrane kakor potom zboljševanja pasem in z zvišanjem števila živine bi imeli znaten presežek dobrega mleka, ki bi se zlasti v krajih, kateri so oddaljeni od prometnih središč in velikih konsumnih centrov, predelovalo v maslo, sir itd. V to svrhu imamo zlasti v Sloveniji, pa tudi ponekod drugod po državi mlekarke zadruge, vendar so vsi ti poskusi v primeri z mnogimi zlasti v tem pogledu naprednimi državami šele v povolji. Ameriška Unija n. pr. proizva letno za krog 180 milijard Din mleka, Nemčija za 50 milijard, mala Danska za 10 milijard, Švica za 6 milijard itd. Te številke nam govore dovolj jasno, kako ogromno bogastvo pomeni za vsako državo umno mlekarstvo.

Avstrija, kamor smo pred vojno izvažali svoje mleko in mlečne izdelke, nam je klasičen zgled, kako sistematično izboljševanje gotovih gospodarskih panog vodi do nedoglednih uspehov. Avstrija je dočakala konec vojne v gospodarskem zlomu. Vse je morala uvažati, tudi mleko. A l. 1921 je ustanovila svojo mlekarško družbo, ki je s polno paro začela delati na povzdigi lastne produkcije, da se osvobodí odvisnosti od zunaj. Danes uvažava Avstrija samo še specialitete, v glavnem pa krije sama celo potrebo na mleku in mlečnih proizvodih.

Iz naše države smo tudi še po prevratu izvažali mleko v Avstrijo, toda naš izvoz je stalno padal: l. 1924 smo še izvozili mleka za 29.1 milijonov Din., leta 1925 že samo za 13.9 mil., l. 1926 za 3.5 mil., l. 1927 za 0.55 mil. in leta 1928 samo še za 500.000 Din. Ravno to katastrofalno nazadovanje našega izvoza mleka za skoro 30 milijonov Din je imelo težke posledice za naše mlekarstvo.

Zato je postajalo vedno bolj jasno, da ne smemo več pričakovati bogve kaj od izvoza mleka, ampak da se treba prilagoditi prilikam in iskati zvez z napredujočo industrijo za smoteno uporabo našega mleka. Tudi v tem pogledu se moramo učiti od drugih gospodarsko naprednih držav. Da je pa mogoče vse to delo po celi državi sistematski organizirati, je bila nujno potrebna ustanovitev velike državne centrale, ki bi v zvezi z našimi združnimi organizacijami na eni strani pomagala dvigati kvaliteto in s tem lukrativnost naših krav-mlekaric in našega mlekarstva, na drugi strani pa iskala vedno nove možnosti za uporabo vedno večjih množin vedno boljšega mleka v svrhe industrijske predelave.

Statistika mariborskih srednjih in meščanskih šol

OGROMEN NAVAL, VSE ŠOLE PRENAPOLNJENE. — GIMNAZIJA IMA NAJVEČJE ŠTEVILO UČENCEV. — POMANJKANJE PROSTOROV NA VSEH KONCIH IN KRAJIH. — NA VSEH SR EDNJIH IN MEŠČANSKIH ŠOLAH 2825 UČENCEV IN UČENK.

Tolikega navala na srednje šole v našem mestu kakor v pravkar začetem šolskem letu 1929-30 pač ne pomnimo. Vse šole so prenapolnjene, čeprav so meščanske šole zavrnile otroke z dežele. To je ravno vzrok tolkega navala na državno realko, ki je v veliki zadregi radi pomanjkanja šolskih prostorov.

Na realki je letos vpisanih v celoti 611 učencev in učenk, dočim je humanistična gimnazija po številu učencev najmočnejši srednješolski zavod v Mariboru. Vsi razredi imajo po eno ali dve paralelki, razen osmega. V celoti ima danes gimnazija 17 razredov, dočim jih je leta 1919. imela le devet. Leta 1919. je bilo na slovenski in nemški gimnaziji okrog 500 učencev, letos pa jih je na zavodu 687. Prvi in četrti razred imata po dve paralelki; drugi, tretji, peti, šesti in sedmi po eno, osmi pa je brez paralelke in ima 38 učencev.

Tudi na gimnaziji je pomanjkanje prostorov prav občutno. Za šolski sobi sta uporabljeni celo risalnica in fizikalna dvorana. Zavod bi moral razpolagati še najmanj z dvema ali tremi učilnicami. Lani je že bilo na gimnaziji tesno, a je bilo vpisanih le 648 učencev. V prvem razredu je 149 učencev iz vseh delov oblasti: iz Solčave, Brežic, Ormoža, Laškega, Murske Sobotice, Gornjega grada itd.

Državno moško učiteljske ima vsega 180 učencev v štirih razredih, dočim število učencev prvega razreda (38) še ni fiksno, ker mora prosvetno ministrstvo še rešiti nekatere prošnje.

Na državno žensko učiteljske je bil naval mnogo večji in imajo vsi razredi po eno paralelko. Prvi razred ima 70 učenk, drugi 78, tretji 70 in četrti 59. Skupaj torej 277 učenk. Pri sprejemanju v prvi razred je bilo odklonjenih nad 100 kandidatkinj.

Trgovska akademija ima pet razredov s 173 učenci in učenkami. Samo četrti letnik ima paralelko. Pri sprejemanju v prvi razred pa je bilo odklonjenih 30 učencev radi pomanjkanja prostorov.

Na treh meščanskih šolah je vpisanih v celoti 897 učencev. Deška meščanska šola v Krekovi ulici jih ima 372 in enajst razredov. Prvi, drugi in četrti razred imajo po dve paralelki, tretji eno.

Dekliška meščanska šola v Miklošičevi ulici ima 318 učenk v osemih razredih. Vsak razred ima po eno paralelko. Radi odloka mestnega šolskega sveta, ki izključuje od obiska meščanskih šol otroke, katerih stariši ne stanujejo v Mariboru, sta na zavodu letos dva razreda manj.

Dekliška meščanska šola v Cankarjevi ulici ima 207 učenk. V prvem razredu, ki nima paralelke, je vsega 40 učenk, ostali razredi pa imajo po eno paralelko.

V celoti je letos vpisanih na srednješolskih zavodih 2825 učencev in učenk, torej število, ki je preseglo vse dosedanje, a bi se še znatno povečalo, ako bi posamezni zavodi, predvsem pa meščanske šole in žensko učiteljske, razpolagali s primernimi prostori.

Mariborska porota

Maribor, 19. septembra.

Dve nezakonski materi detomorilki

Malokatero porotno zasedanje konča brez razprav o detomorilki, ki so najčešči pri nezakonskih materah. Današnja porota obravnava kar dva primera materinske brezčutnosti, katere žrtev je postalo dvoje nedolžnih izven zakona rojenih neboljenčkov.

Pri današnji prvi razpravi se je zagovarjal 35letna dekla Julijana Ferik, radi hudodelstva umora svojega 13 dni starega otroka.

Julijani je v osmem letu umrla mati in je kot otrok odšla služiti h Kocbekovim v Apače, kjer je službovala do 30tega leta. Od tam pa je odšla v Avstrijo, kjer je pričela z nekim znancem ljubavno razmerje. Porodila je nezakonskega otroka, ki ga je poslala Kocbekovim v oskrbo. Ljubezen pa se je nadaljevala in Julijana je ponovno zanosila. Ker pa je skušala odpraviti plod, jo je sodišče v Leobnu obsodilo na 10 tednov ječe. V februarju l. 1929 je porodila v Gradcu v porodnišnici zdravo dete ženskega spola, ki ga je odnesla k očetu, kateri pa baje o svojem otroku ni hotel ničesar slišati. Nato je otroka pri Cmureku prenesla čez mejo in ga vrgla v potok, ki teče skozi Grabe, kjer so naslednjega dne tudi našli kmetje otrokovo truplo.

Obdolženka je prvotno tajila dejanje, končno pa je vendar priznala in se zagovarjala, da se je za brezvestni čin odločila šele, ko je prekoračila mejo in to v hipni zmedenosti. Obtožnica pa temu nasproti trdi, da Julijana ni kazala po dejanju prav nikake zmedenosti, ko je na mostu v Cmureku govorila z orožnikom, ki jo je vprašal po otroku. Samozavestno mu je zatrjevala, da je otroka pustila v vasi pri znancih.

Julijana Ferik je pred porotniki svoj zagovor ponovila. Med razpravo je bila zelo potrta in je jokala vse predpoldne.

Porotnikom so bila stavljeni štiri vprašanja. Prvo vprašanje glede krivde umora so porotniki zanikali, potrdili pa so tretje glede detomora. Ker so potrdili tudi četrti, da je Julijana izvršila detomor v zmedenosti in da se dejanja ni zavedala, je bila oproščena.

Objokana nezakonska mati se je po prečitani razsodbi nemo, s sklenjenimi rokami zahvaljevala porotnikom za izkazano milost. Bila je takoj puščena na prosto.

Po prvi razpravi, ki je končala ob pol 22. predpoldne je porota takoj pričela drugo razpravo proti Mariji Ciglar, ki sedi na zatožni klopi pravtako radi detomora.

Druga se je zagovarjala 27letna poljedelka Ciglar Marija iz Borejcev pri Murski Soboti.

Lani je odšla na sezonsko delo v Avstrijo, kjer se je seznanila s svojim rojakom, ki je bil že oženjen, kar ju pa v ljubezni ni motilo in prepovedana ljubezen je obrodila grenak sad. Marija se je vrnila domov in ni mogla prikriti vidnih posledic intimnega razmerja. 29. aprila t. l. je porodila zdravega otroka moškega spola, ki ga je, kakor je sama pri zaslišanju priznala, zadavila in mu potisnila še kepo papirja v goltanec. Nato ga je zavila v cunj in skrila v hlevu v gnojnem jarku, ki je bil pokrit z desko. Njene navedbe so bile resnične, zagovarja pa se, da je bila »čisto nora«. Strašen sklep, da usmrti otroka se je porodil v njej baje v popolni zmedenosti, dočim trdi obtožba, da je iz njenega brezčutnega postopka razvidno, da je zločinsko dejanje izvršila popolnoma premišljeno.

Razprava se še nadaljuje.

Kje bi bile električne ure potrebne?

Sedaj, ko se je mestna občina odločila, da zgradi kandelaber s prvo električno uro na križišču Aleksandrove in Sodne ulice, se oglašja naša javnost z raznimi predlogi. Seveda vsem ni mogoče ustreči, a eno je gotovo: električne ure so potrebne (radi nezanesljivosti obstoječih stolpnih ur) na Glavnem trgu pri začetku drž. mostu, dalje na Grajskem trgu in pred glavnim kolodvorom. Merodajni krogi naj o tem razmišljajo. Z ozirom na vedno bolj naraščajoči tujski promet v Mariboru je uvedba večjega števila električnih ur na prometnih križiščih nujno potrebna.

Spominjajte se CMD

Mariborski in dnevi drobiž

Prošnja našim Prekmurcem

Kdo ni opazil silnega napredka, ki ga je doživela Murska Sobota v zadnjih desetih letih? Poprej sicer sedež nekaterih uradov, je ostala vendarle vasica, ker je bila konkurenca drugih mest prevelika! Sedaj je Sobota tudi to dosegla, kajti postala je kulturno in gospodarsko središče jugoslovenskega Prekmurja!

Prepričani smo, da se z nami veselite tega napredka tudi Vi, ki niste sicer rojeni tu, a ste bivali v teh desetih letih kdajkoli v Prekmurju.

Naše društvo se je odločilo letos h koraku, ki bo kronal dosedanj napredek Sobote! Pričelo je graditi svoj Sokolski Dom. S to stavbo dobi naša občina to, kar nujno rabi: prostore, kjer se bodo mogle dostojno vršiti vse prireditve, kulturne, humanitarne družabne! Sokolski Dom bo poleg tega stavba, ki bo v okras Soboti že po svoji zunanosti.

Ogromne so žrtve, ki si jih je naše članstvo nadelo. Obremenilo se je z njimi v svojem svetem sokolskem idealizmu. Saj bo Dom tudi ognjišče, ki bo služilo narodovi duševni in telesni kulturi.

Ponosni smo, da so nas Sobočani pri tem delu s prispevki podprli! S tem so dokumentirali, da uvažujejo naše napore pri delu, ki je namenjeno v korist Soboti in Prekmurju.

Ali vsega ne zmoremo sami! Treba pomoči tudi od drugod. Prosimo jo pri Vas vseh, ki nas poznate. Podprite nas sedaj s prispevki! Vsak dar nam je dobrodošel, vsak dar bo s hvaležnostjo našo in tukajšnjega ljudstva vpisan v knjigo »Graditelji Sokolskega Doma v Murski Soboti«.

Pošljite Vaš dar naravnost nam. Spominjajte se pri vsaki priliki, v vsaki družbi dejstva, da gradimo v Soboti Sokolski Dom, ki potrebuje sedaj Vaše pomoči. Spodbujajte drug drugega k prispevkom, prosite za nje Vaše znance in prijatelje! Privedite zbirke! Podprite nas z Vašimi darovi čimpreje in čim izdatneje!

Z d r a v o!

Murska Sobota, 12. septembra 1929.

Sokolsko društvo.

Zdravstveno stanje pisatelja Josipa Kostanjevca,

katerega je nesrečni slučaj priklenil za več tednov na bolniško posteljo, je koikor toliko zadovoljivo. V sobi št. 13 — v I. nadstropju kirurškega oddelka Splošne bolnice leži in čaka obiskov svojcev, prijateljev in znancev. Na levo nogo so mu sedaj privezali 5-kilogramski utež, kateri nateguje njegovo strto levo nogo. Naš Joža, katerega že dai časa (14 dni) pogrešajo mariborske ulice, bo moral predvidoma ostati v bolnici še kake 3 tedne. Stari pisec naših ljudskih romanov in novel pogreša v svoji samoti obraze svojih številnih prijateljev in znancev iz mesta. Naj bi se svoje krščanske dolžnosti spomnili in obiskali seniorja naše knjige!

Imenovanje.

Načelnik mestnega zdravstvenega urada, mestni fizik dr. Ljudevit Novak, je imenovan sanitetnim nadsvetnikom.

Smrtna kosa.

V Rušah je 18. tna. umrl posestnik in pek Roman Beigot. Pogreb bo jutri ob 16. uri. — V Studencih je zadela kap 59-letnega strojevodjo v p. Jos. Šterna, ki je sinoči izdihnil. Bil je zelo priljubljen med tovariši in sosedi in v službi zelo vesten. — V Mariboru so umrli: Terezija Sadiha, vdova po kovaču, stara 82 let, doma iz Trebnja na Dolenjskem; v Vojasniški ulici 23. je umrl 71 letni zasebnik Ivan Šlebingar; v Kettejevi ulici pa hišni posestnik in lesni trgovec Engelbert Devetak. Naj v miru počivajo.

Redno naknadno cepljenje v l. 1929.

Mestno županstvo razglasa: Redno brezplačno naknadno cepljenje, ki je obvezno za vse prebivalce mesta Maribora, ki še niso bili cepljeni in so stari nad 6 mesecev, se vrši v času od 23. do 25. septembra t. l. vsak dan od 9. do 11. ure na mestnem fizikatu, Franciškanska ul. 8. — Opustitev cepljenja se kaznuje, kakor to določa zakon o obveznem in prisilnem cepljenju.

»KARO« najboljši čevlji.

Mariborski gledališki abonma se letos vpisuje v velikem številu, kar priča o zaupanju, ki ga ima naše občinstvo do prihodnje sezone. Opozarjajo se nadaljnji interesi, da se priklasi sprejemajo še do sobote, 21. septembra.

Obsodba Pukšiča.

Ob 7. uri zvečer je bila razprava zaključena. Porotnikom so bila stavljeni štiri vprašanja: na umor, na uboj, ali je imel Pukšič dolžnosti napram ženi in ali je izvršil dejanje v zmedenosti. Potrdili so vprašanje na uboj in pa glede dolžnosti do žene, obe ostali vprašanja pa zanikali. Sodni dvor je na podlagi tega krivdoreka obsodil Pukšiča na 6 let težke ječe.

Češki koncert v Mariboru.

Dne 8. okt. bo v Mariboru koncert pevskega udruženja češkega Sokola iz Moravske Ostrave. Mariborski sokolski župni se je posrečilo, dobiti za ta koncert dvorano Uniona. Koncert se bo torej vršil v Unionski dvorani in ne v Narodnem domu, kakor je bilo prvotno nameravano za 12. oktobra.

Koncert mariborske vojne muzike v mestnem parku

v nedeljo 22. tm. od 11. do 12. ure ima sledeči program: 1. Japifanov 20. vek (koncertna koračnica), 2. Svoboda: Planula zora (narodna davorija), 3. Rossini: Viljem Tell (uvertura k operi), 4. Puccini: Fantazija iz opere »Manon«, 5. Jakl: Slovenski biseri (potpuri), 6. Fučik: Florentinski koncertni marš.

VELIKA KAVARNA

Cetrtek 19., petek 20. sept.

kabaretna večera

Zborovanja hišnih in zemljiških posestnikov v Mariboru

se bodo vršila po sledečem redu: v soboto, dne 21. t. m. ob 16. uri bo glavna skupščina Glavnega saveza društev hišnih in zemljiških posestnikov iz cele države. Isti večer bo v veliki dvorani pivovarne Union pozdravni večer na čast delegatom in v proslavo 30letnice društva hišnih posestnikov v Mariboru. V nedeljo ob 9.30 uri dopoldne bo redni občni zbor delegatov Pokrajinske zveze društev hišnih in zemljiških posestnikov za Slovenijo. Ob 11. uri v veliki dvorani Uniona manifestacijsko zborovanje vseh posestnikov v Mariboru. Prosimo vse delegate in ostale posestnike zlasti iz Maribora in okolice, da se tehi zborovanju udeležijo v obilnem številu. Za vse zborovalce je dovoljena polovična vožnja in se dobe dotične legitimacije pri vseh društvihišnih posestnikov. Preskrbljeno je tudi za prenočišča v Mariboru. Tudi iz krajev, kjer še ne obstoje društva hišnih posestnikov, naj pride vsaj eden zastopnik.

Omejitev avtobusnega prometa.

V prihodnje bo omejen avtobusni promet, ki ga je mestno avtobusno podjetje vzdrževalo ob nedeljah za obiskovalce Kozjaka med Glavnim trgom in Sturmorvim grabnom, tako, da nedeljski avtobusi ne bodo več vozili do Sturmorve gostilne pri Fali, ampak samo do Selnice, do kamor je itak reden avtobusni promet.

Razne nezdobe pri delu.

Na prstih leve roke se je pri delu porušil 16letni kolarski vajenec Franjo Vanetnik. — Z levo dlanjo je prišel v skobelnik 23 letni mizarski pomočnik Fr. Tajman. — Obema ponesrečencema je rešilna postaja nudila potrebno pomoč.

„Ufa“

„Ufa“

SESTRA MARIJA

Monumentalni vefilm v pripravi za svečano otvoritev nove sezone. — Pride:

Kino Union

Gospod Svengall,

ki je na polju telepatije in sugestije svetovno znan, se nahaja sedaj na dopustu v svojem rojstnem kraju Mariboru in bo priredil prihodnji teden nekaj svojih večerov v Veliki kavarni. 2289

Otvoritev kavarne.

Popolnoma prenovljena kavarna »Central« bo zopet otvorjena v soboto 21. tm. 2292

Meščanska šola in srednje šolstvo

NOVI ŠOLSKI ZAKONI. — PREOSNOVA MEŠČANSKIH ŠOL. — VPRAŠANJE PRESTOPA IZ MEŠČANSKE NA SREDNJE ŠOLE.

Po desetih letih negotovosti in najrazličnejših eksperimentov na področju osnovnega, meščanskega in srednjega šolstva, se uzakonjujejo te dni novi šolski zakoni, ki hočejo dati naši mladini enotno vzgojo, šoli pa trdno in stabilno podlago za dolgo dobo bodočih let. Izdelujejo in izdajajo se zakoni o osnovnih, meščanskih, srednjih in strokovnih šolah in pouk v novem šolskem letu se ima pričeti že po teh novih smernicah. To je vsekako razveseljivo, posebno pa še zaradi tega, ker je zakonodajalec stremel v prvi vrsti po tem, da se čim bolj dvigne nivo splošne temeljne izobrazbe našega naroda. V tem smislu je bila enotno določena obvezna doba za deca osnovnih šol, studij na učiteljskih, je bil podaljšan za eno leto, meščanske šole pa so se prilagodile potrebam večje strokovne izobrazbe širših plasti, katerim so v prvi vrsti namenjene, v mestih sinovom in hčeram trgovcev, obrtnikov in delavcev, na deželi pa poljedelcev, vinarov in gozdnih posestnikov.

Problem meščanske šole je tvoril dolgo vrsto let, tako pri nas kakor tudi drugod v kulturni Evropi, nedoločeno sliko smernic glede njenega pomena in namena. Nekateri pedagogi in javni delavci so bili sploh nasprotni meščanski šoli, ker so jo nepravilno smatrali za nekakšno inačico spodnje srednje šole, drugi so jo zagovarjali, ker more lažje in cenejše nuditi ubožnejši in podeželski mladini temeljno srednjo izobrazbo, tretji pa so zahtevali, da se preosnuje v šolo, ki bo posvečala več pažnje strokovni obrtniški, trgovski in gospodarski kakor pa splošni izobrazbi. Pri nas je sedaj, kakor pred leti na Češkoslovaškem, zmagalo to tretje stališče. Meščanska šola postane pri nas bolj strokovna šola in preneha s tem biti to, kar je vsaj v glavnem bila doslej — nekakšna bolj splošna varianta nižje srednje šole.

S tem pa, da se naša meščanska šola preosnuje v gori navedenem smislu, izgubijo njeni absolventi možnost prestopa na srednje šole,

učiteljska in slične zavode. Kakor pa je to bilo že z ozirom na omejitve hiperprodukcije srednješolske in visokošolske inteligence, ki išče existenco le v državnih in sličnih službah, nujno potrebno, tako bo nameravana popolna onemogočitev prestopa na srednje šole in na učiteljska najmanj nepravilna in nepravilna. Popolnoma prav je, da se da meščanski šoli značaj vzgojevališča za boljše naobražene širše plasti, a vendar je vsaj istotako potrebno tudi, da se omogoči onim absolventom, ki so v meščanski šoli pokazali posebno nadarjenost in sposobnost za višje studije, možnost nadaljevanja teh studij. Iz prakse je že davno znano, da so oni, ki so se sami odločili za ta ali oni poklic in ki so si sami zaželeli višje naobrazbe, v življenju mnogo več dosegli kakor tisti, ki so bili že v naprej brez lastne volje določeni in prisiljeni postati to ali ono. V času hiperprodukcije inteligence pa je selekcija nujno potrebna in iz nje nikakor ne smejo biti izvzeti vsaj najsposobnejši absolventi meščanskih šol.

Pomisliti pa je treba pri tem v prvi vrsti tudi na to, da imamo osebno v Sloveniji neprimerno več meščanskih kakor srednjih šol in da so te šole po pretežni večini v krajih, kjer srednjih ni. Nje lahko posečajo tudi sinovi in hčere revnejših staršev, ki ne zmorejo stroškov, ki bi bili potrebni za osem- ali devetletno študiranje na srednji šoli v oddaljenem mestu, zmorejo pa toliko, da bi jih eventualno lahko vzdrževali štiri leta v višjih letnikih gimnazij in realk ali pet let na učiteljski. Po novem bo vsem tem siromakom, četudi bodo najbolj nadarjeni in daleč pred svojimi srečnejšimi tovariši po mestih, nadaljni višji studij onemogočen. Potrebno je tedaj, da se tudi tu najde primeren izhod, ki bo omogočal zares nadarjenim absolventom meščanskih šol prestop na višje srednje šole, seveda pa tako, da se s tem ne bo spreminjal osnovni cilj in namen meščanskih šol samih, ki morajo prejkoslej ostati to, kar so sedaj postale.

Nemški nacionalizem

PORAZ NEMŠKEGA NACIJONALIZMA V SVETOVNI VOJNI. - PRVI RESTITUCIJSKI POSKUSI. - NAJNOVEJŠA AKTIVNOST IN NEVARNOST.

Negativni izid svetovne vojne je nemški nacionalizem, tako v Avstriji kakor v Nemčiji, hipoma potisnil v stran. Državni posli so v obeh novih republikah prešli na socialiste in sploh na levičarje, ki so morali reševati to, kar so desničarski in monarhistični nacionalisti zavozili. Toda umik nacionalistov je bil le začasen, kajti že kmalu po sklenitvi mirovnih pogodb so se pričeli zopet organizirati v politične formacije, ki so v primeroma kratkem času zavzele tak razmah, da je bilo vsak trenutek pričakovati državljanske vojne. To je bilo v tistem času, ko je v Italiji nastopil fašizem in podžgal vse evropske nacionaliste k novi poživljeni aktivnosti. Takrat smo doživeli posebno v Nemčiji več pučev, kakor Kappovega, Hüttlerjevega in druge, ki so pa vsi bili pravočasno zatrti.

Po tej vroči in strastni borbi nemškega nacionalizma proti levičarjem je nastopila doba nekakšnega premirja, ko je izgledalo, da so namere nacionalistov, polastiti se Nemčije in Avstrije potom revolucije, definitivno pokopane. Le tu in tam se je še pojavila v časopisju kakšna vest o existenci nacionalistov in njihovih bojnih organizacij, o prejšnji aktivnosti pa ni bilo ne duha ne sluha več. Tako se je zunanji svet navadil smatrati nemški nacionalizem za premagano stvar in je bil zato tembolj presenečen sedaj, ko so se nenadoma pojavile vesti o izredno resnem notranjem stanju v obeh nemških državah.

V ospredju se je pojavila tokrat najprej naša sosedna Avstrija. Sprva sporadične vesti o pripravah Heimwehra, se niso sprejemale tako resno kakor bi bilo treba, ko pa so iznenadila svet poročila o pripravah za državni udar, se je pozornost vse evropske javnosti obrnila na Dunaj in zvezne avstrijske dežele. V koliko je vprašanje izbruh državljanske vojne v Avstriji zares že zdaj aktualno ali ne, še ni mogoče točno ugotoviti, brez vsakega dvoma pa je, da je pokret nacionalistov v Avstriji vili zopet novega poguma in nove aktivnosti nacionalizmu v Nemčiji. Vodja nemškega Reichsbannerja je nedavno odkrito izjavil, da nemški nacionalisti v slučaju državljanske vojne v Avstriji ne bodo stali ob strani, ampak da bodo odkrito priskočili na pomoč Heimwehru. Kako resno je to mislil, dokazuje dovolj jasno nenavadno pojačena aktivnost nemških nacionalistov v Nemčiji, s katero so v najtesnejši zvezi tudi zadnji atentati na levičarske državne funkcionarje, institucije in voditelje. Atentatorjem so sicer zaenkrat prišli na sled in bodo brez dvoma sojeni in kaznovani, aktivnost nacionalističnega gibanja pa s tem nikakor ne bo zaustavljena, temveč bo, kar je docela razumljivo, še pojačana.

Obe nemški državi, Avstrija in Nemčija, se nahajata tedaj pred novo, in kakor izgleda, zelo resno nacionalistično ofenzivo, ki je v stanju, da popolnoma preokrene potek dosedanjega desetletnega političnega razvoja v

srednji Evropi. Ako pride v Avstriji do nacionalističnega udara, se bodo v to akcijo zapletli tudi nemški nacionalisti iz Nemčije, a brez dvoma je, da tudi levičarji ne bodo držali rok križem. Avstrijska državljanska vojna bi tedaj ne ostala omejena samo na to državo, temveč bi se razširila na ves nemški narod. Ogromnost in dalekosežnost posledic takega razvoja avstrijske in nemške notranje politične krize pa je tako evidentna, da o njej skoraj ni treba posebej razpravljati.

Nas notranje zadeve v Avstriji in Nemčiji kot državo sicer ne zanimajo

neposredno, v kolikor bi pa utegnile spremeniti zunanji položaj sedanjega stanja, zahtevajo tudi od nas neprestane budnosti in čuječnosti. Kot neposredni sosede republike Avstrije, smo kot Slovenci in osebno še prebivalci ob severni meji, ne samo neposredno, temveč deloma tudi posredno zainteresirani na dogodkih tam preko. Mimo tega imamo v Avstriji preko sto tisoč naših bratov, katerih usoda nam je prav tako sveta kakor naša lastna, in je naša sveta dolžnost skrbeti tudi zanje.

Ulomilska komedija v Varšavi

Poljski tisk se bavi zadnje dni s prav smešno dogodivščino, ki se je pripetila v centru Varšave. Znani varšavski odvetnik dr. Markovski se je v noči vrnil domov in opazil iz spalnice, da je v njegovi pisarni prižgana luč. V trenutku je razvzljaj zagonetko, zgrabil samokres in nenadoma odprl vrata svoje pisarne. Nudil se mu je prizor, kakršnega je pričakoval. Pred njim je stal eleganten gospod, ki je bil zaposlen pri železni blagajni. Z dleti je lomil kovinske plošče in se veselil obilnega plena, v tem pa je zapazil senco, ki se je pojavila v sobi. Z dvignjenimi rokami je prosil odvetnika in ga prepričeval, da ni imel slabih namenov, temveč da gre za nedolžno šalo. Stavil je namreč s svojimi tovariši, da se bo v noči vzpel na fasado kake višje stavbe in se vtihotapil v tuje stanovanje, ne da bi ga kdo opazil. V ta namen je ravno volil odvetnikovo hišo. Rafinirani lopov se je nato opravičeval, češ, da ni hotel kaliti nočnega miru ter prosil odvetnika, naj ga pusti, da se vrne po isli poti, po kateri je našel v stanovanje. Toda odvetnik ga je s samokresom prisilil, naj počaka v stanovanju. Komaj pa se je obrnil k telefonu, da bi poklical policijo, je vlomilec skočil na balkon in se zavijtel preko ograje, čeprav se je nahajal v drugem nadstropju. Drzno akrobacijo, v katero ga je prisilil odvetnikov nenadni prihod, je opazoval z ulice stražnik, ki se je nahajal tik pod usodnim balkonom. V prepričanju, da je neznanec skočil s tolike višine v samomorilnem namenu, je iztegnil roki, da prestreže obupanca. Teža neznanca je podrla na tla tudi stražnika, vendar sta oba odnesla zdravo kožo. Požrtvo valni mož postave je nato odpeljal prestrašenega vlomilca do prve ulične svetiljke in ugotovil, da mu je prišel v roke že dolgo zasledovani gentlemen-vlomilec Josip Zakarzewski, ki bo sedaj lahko v varšavskih zaporih izmišljal nove trike in vratolomnosti.

U višini 45.000 metrov

Te dni so v Chicagu izvršili zanimiv poskus preiskave gostote zraka v velikih višinah. Tamošnjemu meteorološkemu institutu se je posrečilo, da s pomočjo gumijevga balona preišče gostoto in kvaliteto zraka v višini 45 km. Seveda je bil balon brez ljudi, opremljen samo z aparati za registriranje gostote in kvalitete zraka. Dozdaj se je balon z ljudmi mogel dvigniti samo do višine 13 km. Višje človek ni mogel, ker ni mogel prenašati zmanjšane zračnega tlaka. Rekord 13 km je dosegel neki francoski pilot. Prazni baloni so se dozdaj mogli dvigniti do 36 km nad zemeljsko površino. Sedaj so učenjaki v Chicagu izdelali balon, ki je prišel do višine 45 km. V tej višini je barometer kazal tlak pol milimetra napram normalnemu tlaku na zemlji, ki znaša 760 mm. Zrak je torej v višini 45 km 1500krat redkejši nego zrak na zemeljski površini.

Konec roparske zgodbe v Tesaliji.

Poročali smo pred dnevi, kako je prosluli grški bandit Gudsc dne 8. tm. zajel vse kopalniške goste v Trikali in odpeljal s seboj 7 najuglednejših gostov visokih položajev kot talce za odškodnino. Grška vlada je sklenila, da se odškodnina pošlje, obenem pa da pošlje za razbojnikom vojaštvo. Sedaj poročajo, da je razbojnik po prevzemu odškodninske svote talce izpustil. Vlada pa je umaknila čete, ki jih je poslala nad razbojniško četo.

Sport

Reprezentanca Maribora v Celovcu.

V nedeljo bo reprezentanca Maribora odigrala medmestno tekmo z reprezentanco Celovca. MO je že nominalno postavila, ki ni povsem posrečena. Nastopila bosta dva desna beka, kriška vrsta ni najidealnejša in tudi napad ni tak, kakor bi ga Mariborlahko postavil. Hreščak je mogoč samo na centru, Venka pa bo v desni zvezi. Levo krilo Bertoncej, ki je najboljša moč napada, ne bo mogel nastopiti. Kje je nadomestilo? Kdo bo igral desno krilo?

Ptuj ne nastopi za prvenstvo hazene.

Družina SK Ptuja v nedeljo ne bo nastopila v prvenstveni tekmi proti družini SK Maribora.

Rapid v Celju.

V nedeljo gostuje moštvo SK Rapida v Celju proti tamkajšnjemu prvaku SK Celje.

Balkanske igre v Atenah.

Naša lahkoatletska reprezentanca je vendar odpotovala v Atene, kjer se bo udeležila balkanskih iger. Odpotovali so atleti Haška: Helebrandt, Rittig, Schreiber in Nessner; atlet Concordije: dr. Narančič, Buratović, Predanić, Praumsperger in Madjarević. Iz Ljubljane so se reprezentanci priključili: Režek, Stepšnik, Sporn, Korče in Skok. Iz Zagreba sta odpotovala tudi Koren in Zemljak, dočim bo Beograd dal Plavšiča, Novakovića, Stefanovića in Teleska.

Ženska kaznilnica — gnezdo nemorale

Državno pravdnštvo v Aurichu se je moralo nedavno baviti z zelo neprijetno afero: s preiskavo proti nameščencu v ženski kaznilnici v Wilhelmshafenu. Prišlo je v javnost, da so mnogi uslužbenci kaznilnice na neverjeten način zlorabljali kaznenke. K državnemu pravdniku je prišla ženska, ki je bila nedavno odpuščena iz kaznilnice in je dvignila obtožbo proti uslužbencu. Izvršena je bila preiskava, ki je dognala strašne stvari. Zgodili so se slučaj, da so kaznenke prišle v drugi stan in da so jim uslužbenci pomagali pri odstranjevanju plodu. V vrtu kaznilnice so našli več trupel novorojenčkov. Državni pravdnik je dal aretirati nadzornika kaznilnice Prehla in njegovoga pomočnika Millera, ki pa tajita vsako krivdo. Vendar jih obremenjujejo izpovedbe kaznenk. Tajnik kaznilnice Bäcker se je ustrelil, ko je izvedel, da bo tudi on aretiran. Zdi se, da je v afero vpletenih mnogo oseb, tudi nekatere izven kaznilnice. Aretiran je tudi ugledni trgovec Balck, ki je nagovarjal neko kaznenko k krivemu pričevanju.

Coolidgejev milijonski honorar

Bivši predsednik Zedinjenih držav, Coolidge, se bavi, odkar je zapustil Belo hišo in se posvetil privatnemu življenju, razen z lovom tudi s pisanjem člankov za razne liste in revije. Njegova soproga ga podpira v tem delu in sta oba izjavila, da sta zadnje leto zaslužila na honorarjih lepo vsotico 100.000 dolarjev (skoro 6 milijonov dinarjev). Ako se upošteva, da znaša plača predsednika Zedinjenih držav letno 75.000 dolarjev, potem je jasno, da je novinarstvo v Ameriki mnogo bolj dobičkanosno. Seveda pa je pri tem pogoj: da mora biti novinar vsaj enkrat — predsednik Zedinjenih držav.

● TVORITEV KAVARNE

2294

Dovoljujem si naznaniti cenj. občinstvu in cenjenim stalnim gostom, da bom otvoril popolnoma prenovljeno kavarno „Central“ v Mariboru, Gosposka ulica, v soboto 21. sept. - Za mnogoštevilen obisk in naklonjenost cenj. občinstva se priporoča

FRANC STICKLER

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starh Benetk 171

Bianka je zaprla oči. Bliskoma se ji je zasvetilo v glavi, da jo hoče mati nemara umoriti.

»Bianka!« je zaklicala kurtizana.

Deklica je počakala par trenutkov; nato je odprla oči.

»Slabo ti je prišlo,« je dejala Imperija, »a ne boj se, nič nevarnega ni.«

»Ne, ne, vem, da je brez pomena.«

»Na, pij,« je povzela Imperija in ponudila hčeri požirek krepčilne pijače.

»Ne, ne!« je vzklila Blanka z grozo, ki si je mati ni vedela kako razlagati.

»Torej nočeš piti?«

»Ni mi treba; čutim se zopet pri popolni moči, le verjemite mi . . . Toda kaj sva se menili, preden sem se onesvestila? Ah, da, že vem: da je nocoj pri vas velika veselica, kaj ne?«

»Res je, dete moje. A govorila sva tudi o drugih rečeh.«

»Ne govoriiva o ničemer drugem, kakor o tej veselici; rotim vas, mati.«

»Saj ne maraš na veselico.«

»Ali sem rekla? . . . Eh, no, zmotila sem se . . . Premislila sem si . . . Vseeno pojdem nanjo . . . da si ogledam . . .«

»Ali res?« je vzklila Imperija osuplo.

»Da, da, zares . . . Dajte, odidite, naj se oblečem . . . da bom lepa, kakor ste dejali . . .«

Imperija je odšla, vsa presenečena; ni pa opazila, da Blanka ne rabi več nagovora m a t i, ki se je vračal drugače vsak trenutek na njene ustnice. Tudi vročične naglosti hčerinega govorjenja ni opazila. Sicer pa je imela preveč skrbi s tem, kar se je godilo v njeni lastni notranjosti. In z vsem gnevom nasprotujočih si ljubosumnosti je zamrmrala:

»Zakaj je izpremenila svoj sklep? . . . Zakaj hoče zdaj biti lepa in se udeležiti veselice?«

Prvo kar je storila Blanka, ko je ostala sama, je bilo, da je zaklenila vrata svoje sobe.

In ko so njene služkinje prišle trkat na vrata, hoteče ji pomagati pri oblačenju, jim je dejala, da se obleče sama in da je torej naj ne motijo pod nobeno pretvezo.

Nato je začela spravljati raznovrstne reči, ki jih ni hotela pogrešati, v majhen sveženj.

Vse to je počenjala z največjim mirom; bilo je le, kakor da se sama čudi svojemu sklepu, ki ga je storila tako nenadoma.

Oblekla se je gorko, zavila si glavo v ogrinjač in previdno odprla vrata, ki so vodila na hodnik, po katerem je Bembo že enkrat prodrl do nje. Ta hodnik je ločil Biankino stanovanje od ostale palače. Na desno je vodil v shrambo, kuhinje in razna služabniška stanovanja; na levi pa se je končaval z ozkimi stopnicami, ki jih je Blanka dobro poznala: po njih je hodila nekdanje čase z materjo na tiste samotne večerne izprehode, ki so ji tolikanj prijali — ob nabrežjih Lida, ob pravljicnem čaru pokrajine z bežečimi črtami.

Hodnik je bil prazen in zapuščen.

Vse prebivalstvo palače je bilo zaposleno s poslednjimi pripravami za veselico.

Z naglimi in drhtečimi koraki je deklica stekla po hodniku, dospela do stopnic, spustila se po njih in obstala pred nizkimi vrati, ki so bile zapahnjene od znotraj z ogromnimi zapahi. Blanki ni bilo treba drugega kakor odpahniti, in vrata so se odprla; trenutek nato je bila zunaj. Oddaljila se je naglo, z edino mislijo in željo, da bi čim najbolj povečala razdaljo med materjo in med seboj.

Ura je utegnila biti devet zvečer; noč je že ležala nad Benetkami, toda ulice in nabrežja kanalov so bile še vedno skoraj brez življenja.

Blanka je obstala kakih petsto korakov od palače v majhni uličici, ki je vodila k neznanemu kanalu.

Srce ji je začelo silno utripati; zavedla se je vse groze svojega položaja.

Kam naj gre? Kaj naj stori? Kaj bo z njo?

Nobenega prijatelja, nobene matere, niti doma nima več!

Sama je, brez pomoči, izvzemši nekaj denarja in par dragocenosti, ki jih je vzela s seboj.

Zagrabila jo je tesnoba.

Že ji je bilo na umu, da bi krenila nazaj in se vrnila v palačo, zoperstavila se materi in se magari s silo ubranila njenih zahtev.

Toda neobičajno močno se je obnovil v njeni duši strašni spomin, kako je videla spačeno Imperijino lice dva palca daleč od svojega obraza in slišala brezsrčne besede:

»Oh, da bi bila mrtva!«

In tisto, kar je tako kruto ranilo njeno srce v nedavnem razgovoru, je zdaj prihralo njen nemir do skrajnosti: kaj je njena mati? Kurtizana! Sama ji je povedala. Sama je rekla in priznala. Kurtizana? Blanka je že slišala govoriti o tem poklicu in površni pojmi o razkošnem, nečistem življenju kurtizan ji niso bili neznan! Njena mati — kurtizana!

Toda kaj! Vse to bi prenesla njena duša še brez mržnje in obsojanja. S kakšno radostjo bi to lažila svojo mater; V koliko srečo bi ji bilo, delati se, kakor da ne pozna te njene preteklosti, ali kakor da jo je pozabila . . .

Toda njena mati ni samo bila kurtizana; ona je tudi ravnala kot taka!

»Oh, da bi bila mrtva!«

V strašni zmešnjavi svojega srca je Blanka stekla naravnost tjavendan ter dospela naravnost do kanala.

Tam je nenadna misel razsvetila njen obup.

Pristopila je k prvemu gondolirju, ki ga je zapazila.

»Ali me hočete prepeljati čez veliko laguno?«

»Jaz ne, gospa; moja gondola je premajhna, na laguni pa včasih potegne krepka sapa. Iti morate k Velikemu kanalu; tam najdete, česar vam je treba.«

»K Velikemu kanalu?« je zajecjela Blanka . . .

»Pa kod je trebi iti, da se pride tja?«

(Nadaljevanje sledi).

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in oglaševanju namene obširnosti; vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje; vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Za Kino-bufet

se sprejme takoj simpatična gospodična, vešča nemščine. Vprašati v Kino Union. 2296

Lepo, meblirano sobo

s posebnim vhodom oddam s 1. oktobrom. Trg Svobode 3 II, levo, vrata št. 14. 2299

Učenca za brivsko obrt

se takoj sprejme pri Fr. Novak. 2260

Vsak dan ruski koncert

v kavarni Park. 2221

Trisobno stanovanje

s pritliklami in moderno kopalnico v sredini mesta se takoj odda. Naslov pove uprava lista. 2287

Učenko za šivanje belega perila,

ki dobi vzdrževalnino se takoj sprejme. Naslov pove uprava »Večernika«. 2269

Bučno olje

takojšnja dobava, zajamčeno čisto, priporoča

J. Hochmüller - Maribor
tovarna bučnega olja, Taborska ulica 7

Iščemo lokal

ali prazno stanovanje za uporabo od 7. do 26. oktobra t. l., v katerem je prostor za 100 šivalnih strojev in 100 učenk v svrhu pouka v krojenju, vezenju itd. Ponudbe pod značko »Zračno« na upravo lista. 2300

Popravila ur in gramofonov

izvršujem po nizki ceni

A. ECCARIUS, MARIBOR

Slomškov trg 5. 2254

MEDO

KAVA

Klavir in teorijo

poučuje konservatoristka, Levstikova ulica 29, Jemec. 2290

Nove spalne in jedilne sobe

po najmodernejših vzorcih ugodno prodam. Aleksandrova cesta 48. 2295

Frizerka ali brivski pomočnik,

ki zna tudi ondulirati, se sprejme takoj. Polegeg, Tržaška cesta 63. 2298

Mebilirano sobo

oddam s 1. oktobrom boljšemu gospodu. Jože-Vošnjakova ulica 21 II. 2297

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da nas je danes za vedno zapustil naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stari oče, stric, tast in svak, gospod

Roman Beigott

posestnik in pek v Rušah pri Mariboru

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v petek, dne 20. septembra ob 16. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Rušah.

Sv. maša zadušnica se bo brala v soboto 21. tm. ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Rušah.

Ruše pri Mariboru, dne 18. septembra 1929.

Alojzija Beigott, soproga

Lojze, Tone, Franjo, Ivan in Julij, sinovi
Anica Prebil, roj. Beigott, Marica Piščanec, roj. Beigott, hčerki in vsi ostali sorodniki